

ସ୍ଵରିକ୍ଷର ନାଥ ଦିୱାନ

ବନାମ

ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ।

19, ଜାନୁଆରୀ, 1994

[କେ. ରାମାସ୍ଵାମୀ ଏବଂ ଏନ୍. ଭେଙ୍କଟେଶ୍ଵରୀ, ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତିସ୍ଵୟ]

ହରିୟାଣା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ସୀମା ଅଧିନିୟମ 1972: ଧାରା 12 (3) । ବଳକା ଜମିର ଘୋଷଣା-ଭୂମିହୀନ ଗରିବଙ୍କୁ ଏପରି ଜମି ପ୍ରଦାନ କରିବା-ବଳକା ଜମିର ଘୋଷଣାକାରୀଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି-ଆବଶ୍ୟକ କି ।

ପୂର୍ବ ପଞ୍ଜାବ ଜମି ଅବଧି ସୁରକ୍ଷା ଅଧିନିୟମ 1953 ଅନୁଯାୟୀ ଡିସେମ୍ବର 12, 1960 ରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ 15 ଟି ସମାନ ଏକର ବଳକା ଜମି ପାଇବେ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଆଦେଶ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଗଲା । ଏହାପୂର୍ବରୁ, 1956 ମସିହାରେ ପୂର୍ବ ପଞ୍ଜାବ ଅଞ୍ଚଳ ଜମି ଉପଯୋଗ ଅଧିନିୟମ 1949 ଅନୁଯାୟୀ, ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳକା ବୋଲି ଘୋଷିତ କେତେକ ଜମିର ଦଖଲ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ପକ୍ଷା ମିଆଦରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତେବେ, ଚକବନ୍ଦୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ, ଅପିଲକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଠାରୁ ଏକ ଆଦେଶ ପାଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ କେବଳ 5ଟି ସମାନ ଏକର ବଳକା ଜମି ଅଛି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ସେ ବଳକା ଜମି ଭାବରେ ପକ୍ଷା ମିଆଦରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମିକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ପକ୍ଷା ମିଆଦରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମିକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବରୁ ଘୋଷିତ ବଳକା ଜମିକୁ ଭୂମିହୀନ ଗରିବମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଏକକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଜମିହୀନ ଗରିବଙ୍କୁ ଏପରି ଜମି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଅସଫଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଥିଲେ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ ପରେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ କେବଳ 5ଟି ମାନକ ଏକର ଜମିର ବଳକା ଧାରକ ଭାବରେ

ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ବିନା ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ 5ଟି ମାନକ ଏକରୁ ଅଧିକ ଜମି ଆବେଦନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ :ହରିୟାଣା ଜମି ଧାରଣ ସୀମା ଅଧିନିୟମ, 1972 ର ଧାରା 12 (3) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ହାରା, ଡିସେମ୍ବର 23, 1972 ରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଭାରରୁ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅତିରିକ୍ତ ଜମି ରାଜ୍ୟରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ 5ଟି ମାନକ ଏକର ଜମି ସମେତ 15ଟି ମାନକ ଏକରରେ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ଅଧିକାର, ମାଲିକାନା ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ରାଜ୍ୟରେ ନିହିତ ଥିଲା ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଜମି ଉପରେ ମାଲିକାନା ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ 5 ଏକର ଜମି ଫେରାଇ ଦେବା କିମ୍ବା ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ନୋଟିସ ଦେବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । [188- B, C]

ଯଶଞ୍ଜ କୌର ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ, ଏ. ଆଇ. ଆର. (1977) ପି. ଏବଂ ଏଚ. 221 ଏବଂ ଯୋଧା ରାମ ବନାମ ପି. ସି. ହରିୟାଣା, [1994] 1 ଏସ. ସି. ସି. 27, ମାମଲା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେଖାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା :ଦେଖାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 2133/1984 ।

ଦେଖାନୀ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 5298/1981 ରେ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 23.11.1981 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଏ. ଏମ୍. ସିଂହଭି, ଜି. କେ. ବଂଶଲ, ଏସ୍. ଏମ୍. ଆଶ୍ୱରୀ, କେ. କେ. ମୋହନ, ରାଜୀବ ଦତ୍ତ, ବିପିନ ନାୟାର, ମହାବୀର ସିଂହ, ଜେ. ଡି. ଜୈନ, ସୁଶ୍ରୀ ଶିରିନ୍ ଜୈନ, ସୁଶ୍ରୀ ଭି. ମୋହନା ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦୁ ମାଲହୋତ୍ରା ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

1. 1953 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 15 ତାରିଖରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ ପଞ୍ଜାବ ଜମି ସୁରକ୍ଷା ଅଧିନିୟମ 1953ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, 1960 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 12 ତାରିଖରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଆଦେଶକ୍ରମେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ 15ଟି ମାନକ ଏକର ଜମି ବଳକା ବୋଲି ଘୋଷଣା

କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଆଦେଶ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏହାପୂର୍ବରୁ, 1956 ମସିହାରେ, ପୂର୍ବ ପଞ୍ଚାବ କ୍ଷେତ୍ର ଜମି ଉପଯୋଗ ଅଧିନିୟମ 1949 ଅନୁଯାୟୀ, 41 କନାଲ ବିଶିଷ୍ଟ 19 ମାଲିଆର ଦଖଲ, ଯାହାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳକା ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି, ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ପଞ୍ଚା ମିଆଦରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ପ୍ରତୀକ୍ଷମାନ ଯେ ଏକାକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ, ଅପିଲକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଜ ସପକ୍ଷରେ ନେବାକୁ ଏକ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ମାତ୍ର ଚି ମାନକ ଏକର ବଳକା ଜମି ଅଛି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, 1979 ମସିହାରେ, ଅପିଲକାରୀ ବଳକା ଜମି ଭାବେ ପଞ୍ଚା ମିଆଦରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମିକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ଅପିଲ କରିଥିଲେ । ଏହାର ଅନୁସରଣରେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ପଞ୍ଚା ମିଆଦରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମିକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକାରୀମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । ତେବେ, ପୂର୍ବରୁ ଘୋଷିତ ବଳକା ଜମିକୁ ଭୂମିହୀନ ଗରିବଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଏକକାଳିନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତୀକ୍ଷମାନ ହୁଏ । ଅପିଲକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହା 3.1.1994 ର ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା, ଏଥିରେ ସେ ଭୂମିହୀନ ଗରିବଙ୍କୁ ଏପରି ବଳକା ଜମି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲ ସେହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ।

2. ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ କେ. କେ. ମୋହନ ଦୃଢ଼ତାର ସହ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର 5ଟି ମାନକ ଏକର ଜମିର ବଳକା ଧାରକ ଭାବେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ 5ଟି ମାନକ ଏକରରୁ ଅଧିକ ଜମି ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି ନକରି । ଯୁକ୍ତିରେ ଆମେ କୌଣସି ସାରମର୍ମ ପାଇନାହିଁ । ସ୍ଵୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଡିସେମ୍ବର 12, 1960 ରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା 15 ମାନକ ଏକର ବଳକା ଜମିର ଧାରକ ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ପରେ ସେହି ଆଦେଶ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଉନ୍ନତ ଥିବା ଏକମାତ୍ର ରାସ୍ତାଟି ଏହା ଥିଲା କି ଯେ ସେ ଏହାକୁ ଅପିଲ କରିବେ କିମ୍ବା ସେହି ଧୂଆଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ହରିୟାଣା ଜମି ଧାରଣ ସୀମା ଅଧିନିୟମ, 1972 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ପୁନଃସୁଶାଣି ଖୋଲିବା, ଯଦି ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ପୁନଃସୁଶାଣି କରିବାକୁ ଏବଂ ବଳକା

ଜମିଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ଗଣନା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ । ତାହା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ହରିୟାଣା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12 (3) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ଵାରା, ଅତିରିକ୍ତ ଜମି ଡିସେମ୍ପର 23, 1972 ଠାରୁ ସମସ୍ତ ଭାରରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ରାଜ୍ୟରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଯଶଞ୍ଜ କୌର ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ, ଏ. ଆଇ. ଆର. (1977) ପି. ଆଣ୍ଡ. ଏଚ. 221ମାମଲା, ଯାହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଯୋଧା ରାମ ବନାମ ଏଫ୍. ସି. ହରିୟାଣା, [1994] 1 ଏସ୍. ସି. ସି. 27 ମାମଲାରେ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ରାୟ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା, ଏହା ଦର୍ଶାଇଥାଏ ଯେ ଜମି ଗୁଡ଼ିକ ଡିସେମ୍ପର 23 1972ରୁ ରାଜ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା । ସେହି ତାରିଖଠାରୁ 5 ମାନକ ଏକର ଜମି ସମେତ 15 ମାନକ ଏକର ଜମିରେ ପୂର୍ବ-ବିଦ୍ୟମାନ ଅଧିକାର, ସ୍ଵତ୍ଵ ଏବଂ ସ୍ଵାର୍ଥ ରାଜ୍ୟର ଅଧୀନରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆପିଲକାରୀଙ୍କୁ ସ୍ଵତ୍ଵରୁ ଜମିକୁ କାଢ଼ି ନିଆଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ 5 ଏକର ଜମି ଫେରାଇ ଦେବା କିମ୍ବା ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ନୋଟିସ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ ।

ଯଦି ଅପିଲକାରୀ 1953 ଅଧିନିୟମ ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ବଳକା କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦାରଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥାନ୍ତି ତେବେ ଏହା ବୁଝି ହେବ ନାହିଁ ଯେ ଡିସେମ୍ପର 12,1960 ତାରିଖର ଆଦେଶ ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 12 (3) ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ଵାରା ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ନିହିତ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ଜମି କୌଣସି ଅଧିକାରରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ତେଣୁ ଏହି ଅପିଲକୁ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ବିନା ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଛି ।

ଟି. ଏନ୍. ଏ.

ଅପିଲ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟତ୍ତ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।